

14

Stemmingen moties Begroting Buitenlandse Zaken 2023

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2023**,

te weten:

- de motie-Markuszower/Wilders over een uitspraak van de regering dat Cyprus weer volledig in Grieks-Cypriotische handen moet komen (36200-V, nr. 20);
- de motie-Markuszower/De Roon over zich volledig terugtrekken uit INSTEX (36200-V, nr. 21);
- de motie-Markuszower/De Roon over het verbreken van de diplomatieke betrekkingen met Iran en het sluiten van de Iraanse ambassade (36200-V, nr. 22);
- de motie-Markuszower/Wilders over de Nederlandse ambassade van Tel Aviv naar Jeruzalem verhuizen (36200-V, nr. 23);
- de motie-Brekelmans/Agnes Mulder over het zich binnen de EU inzetten voor een Europese versie van OFAC (36200-V, nr. 25);
- de motie-Brekelmans over een geïntegreerde lijst statelijke dreigingen opstellen (36200-V, nr. 26);
- de motie-Brekelmans/Agnes Mulder over migratieafspraken tot belangrijke prioriteit in het buitenlandbeleid maken en daar bilateraal en multilateraal meer aandacht aan geven (36200-V, nr. 27);
- de motie-Jasper van Dijk over alternatieve vormen van besluitvorming binnen de OVSE uitwerken (36200-V, nr. 28);
- de motie-Jasper van Dijk over bezien in hoeverre hulp aan het herstel van schade in Oekraïne moet worden opgehoogd (36200-V, nr. 29);
- de motie-Jasper van Dijk over de stand van zaken rond nucleaire ontwapening en modernisering van kernwapens in Nederland (36200-V, nr. 30);
- de motie-Jasper van Dijk over gepaste maatregelen voorstellen indien Israël zeven Palestijnse mensenrechtenorganisaties blijft aanmerken als terroristisch (36200-V, nr. 31);
- de motie-Sjoerdsma over de herijking van het buitenlandbeleid waarbij mensenrechten als kernbelang centraal worden gesteld (36200-V, nr. 32);
- de motie-Sjoerdsma/Van der Staaij over het versterken van de banden met Taiwan (36200-V, nr. 33);
- de motie-Piri c.s. over vertegenwoordigers van de diaspora en ervaringsdeskundigen actief betrekken bij het opzetten van een meldpunt (36200-V, nr. 34);
- de motie-Piri/Jasper van Dijk over het bilateraal actieplan tussen Nederland en Marokko met de Kamer delen (36200-V, nr. 35);
- de motie-Agnes Mulder c.s. over een onderzoek naar extra inzet voor humanitaire ontmijning in Cherson (36200-V, nr. 37);
- de motie-Agnes Mulder c.s. over in kaart brengen hoe Nederland en de EU een grotere inzet kunnen leveren aan de autonome economische ontwikkeling van de Palestijnse gebieden (36200-V, nr. 38);

- de motie-Agnes Mulder c.s. over zich binnen de VN inspannen om Iran te verwijderen uit de Commissie voor de Status van de Vrouw (36200-V, nr. 39);
- de motie-Van der Lee c.s. over het aanmerken van Rusland als staatssponsor van terrorisme (36200-V, nr. 40);
- de motie-Van der Lee/Piri over strikte naleving van het ontmoedigingsbeleid en het geven van een verdere invulling daaraan (36200-V, nr. 41);
- de motie-Ceder c.s. over Armenië helpen bij het versterken van zijn defensieve capaciteiten (36200-V, nr. 42);
- de motie-Dekker over het EU-verbod op Russische televisiezenders opheffen voor Nederland (36200-V, nr. 44);
- de motie-Dekker over onderzoek naar de relatie tussen Oekraïne en FTX en in de tussentijd nieuwe geldtransfers naar Oekraïne stopzetten (36200-V, nr. 45);
- de motie-Dekker over stoppen met wapenleveranties aan Oekraïne en aansturen op vredesonderhandelingen met Rusland (36200-V, nr. 46);
- de motie-Van der Staaij/Sjoerdsma over de doelstelling dat alle Nederlanders in een buitenlandse gevangenis aanspraak kunnen maken op de juridische en/of sociale ondersteuning (36200-V, nr. 47);
- de motie-Kuzu over het aanscherpen van het advies aan bedrijven en financiële instellingen met activiteiten in illegale nederzettingen (36200-V, nr. 48);
- de motie-Kuzu over toepassing van het VN-Kinderrechtenverdrag door Israël (36200-V, nr. 49);
- de motie-Kuzu over de risicovolle economische afhankelijkheid van China afbouwen (36200-V, nr. 50);
- de motie-Van Haga over excuses maken voor de manier waarop de Molukkers zijn behandeld na aankomst in Nederland en waardering uitspreken voor de offers die de KNIL-militairen en hun gezinnen voor Nederland hebben gebracht (36200-V, nr. 51);
- de motie-Van Haga over het uitspreken van steun voor Taiwan en het inzetten van alle diplomatieke middelen om China te weerhouden van acties jegens Taiwan (36200-V, nr. 52);
- de motie-Van Haga over onderzoeken hoe de regeldruk voor het mkb vanuit de Europese Unie teruggedrongen kan worden (36200-V, nr. 53).

(Zie vergadering van 24 november 2022.)

De voorzitter:

Op verzoek van de heer Ceder stel ik voor zijn motie (36200-V, nr. 42) aan te houden. Op verzoek van de heer Van Haga stel ik voor zijn motie (36200-V, nr. 51) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

De motie-Sjoerdsma is in die zin gewijzigd en tweemaal nader gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Sjoerdsma en Van der Lee, en luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het buitenlandbeleid jegens grote autocratische mogendheden zoals Rusland en China de

afgelopen jaren internationaal recht, mensenrechten en onze veiligheidsbelangen niet consequent zijn uitgedragen;

constaterende dat deze opstelling op de lange termijn negatieve effecten heeft gehad op mensenrechten, veiligheid en economie;

overwegende dat strategische afhankelijkheden van grote autocratische regimes ons onnodig kwetsbaar maken;

overwegende dat de scheidslijn tussen binnenlands beleid en buitenlandbeleid door het open karakter van Nederland in rap tempo afneemt;

constaterende dat Europese landen individueel geen geopolitieke of geo-economische vuist kunnen maken tegen de andere autocratische grootmachten;

van mening dat het ministerie van Buitenlandse Zaken bij uitstek het departement is om de brug te slaan tussen geopolitieke en geo-economische krachten die inwerken op Nederland enerzijds en de kwetsbaarheden, afhankelijkheden en risico's in het binnenlands beleid anderzijds;

verzoekt de regering voor onze veiligheid het buitenlandbeleid richting grote autocratische mogendheden te herijken door:

- internationaal recht en mensenrechten meer centraal te stellen;
- in nauwe samenwerking met alle relevante departementen de afhankelijkheden en kwetsbaarheden binnen enkele jaren af te bouwen;
- de geopolitieke en geo-economische slagkracht van de Europese Unie serieus te versterken;

verzoekt het kabinet hierover binnen vier maanden te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 59, was nr. 32 (36200-V).

De voorzitter:

De motie-Kuzu (36200-V, nr. 48) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet van mening is dat illegale Israëlische nederzettingen op de Westbank bijdragen aan de instandhouding van de bezetting en schendingen van het internationaal recht;

constaterende dat het huidige Nederlandse beleid haaks staat op de uitvoering van het beleid voor mensenrechtenverdragen, OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en UN Guiding Principles on Business and Human Rights waar Nederland zich bij heeft aangesloten;

verzoekt de regering om het bestaande advies aan bedrijven en financiële instellingen met activiteiten in illegale nederzettingen aan te scherpen en deze op een meer proactieve manier onder Nederlandse bedrijven en financiële instellingen te verspreiden;

verzoekt de regering tevens te bezien hoe het ontmoedigingsbeleid kan worden gekoppeld aan een concreet handhavingsinstrument zoals een verminderde toegang tot een exportkredietverzekering voor activiteiten in illegale nederzettingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 60, was nr. 48 (36200-V).

De voorzitter:

De motie-Kuzu (36200-V, nr. 49) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit onderzoek van Defence For Children International-Palestine blijkt dat van de 700 Palestijnse kinderen die jaarlijks worden gearresteerd, drie op de vier enige vorm van fysiek geweld ervaart;

verzoekt de regering om de Israëlische autoriteiten op te roepen per direct het VN-Kinderrechtenverdrag, dat zij hebben ondertekend, te respecteren en toe te passen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. 61, was nr. 49 (36200-V).

Ik stel vast dat nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

We gaan eerst luisteren naar de heer Mohandis van de PvdA.

De heer **Mohandis** (PvdA):

Voorzitter. Namens mijn collega Piri zou ik de motie op stuk nr. 35, dat is de motie-Piri/Jasper van Dijk, over het actieplan Marokko, willen intrekken, omdat dat zojuist met de Kamer gedeeld is en daarmee de motie uitgevoerd is.

De voorzitter:

Ja, dat gaat over de motie op stuk nr. 35 (36200-V) van de leden Piri en Jasper van Dijk.

De heer **Mohandis** (PvdA):

Het actieplan ligt er, zoals de motie vraagt.

De voorzitter:

Aangezien de motie-Piri/Jasper van Dijk (36200-V, nr. 35) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

Voordat we gaan stemmen, geef ik het woord aan mevrouw Sylvana Simons voor een stemverklaring.

Mevrouw **Sylvana Simons** (BIJ1):
Nou.

De voorzitter:

Gaat uw gang. Ik voer de stress op.

Mevrouw **Sylvana Simons** (BIJ1):

Ja, het is heel spannend. Maar ik wil het heel goed doen, want woorden doen ertoe. We stemmen vandaag over een tweetal moties waarover BIJ1 graag een stemverklaring wil afleggen. Dat is ten eerste de motie op stuk nr. 38 van mevrouw Agnes Mulder c.s. over het in kaart brengen hoe Nederland en de EU een grotere inzet kunnen leveren aan de autonome economische ontwikkeling van de Palestijnse gebieden. BIJ1 zal voor deze motie stemmen, maar geeft wel aan zich niet te kunnen vinden in de overweging betreffende de Nederlandse inzet voor de tweestatenoplossing en verzoeningsprojecten. BIJ1 erkent de zelfbeschikking van het inheemse Palestijnse volk over de totaliteit van territoria dat hun ontnomen is door middel van koloniale bezetting.

Ten tweede is er de motie op stuk nr. 39, ook van Agnes Mulder c.s., over de zich binnen de VN inspannen om Iran te verwijderen uit de Commissie voor de Status van de Vrouw. Ook voor deze motie zullen wij stemmen. Wij stemmen dus voor, met de kanttekening dat wij het belangrijk vinden om te vermelden dat we moeten oppassen voor willekeur bij het uitsluiten van landen uit VN-commissies. In dit geval is Iran niet het enige land dat vrouwenrechten schendt en dat nu toch in de commissie zit. Dat laat zien dat de VN met een systeemprobleem zitten dat opgelost dient te worden.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Simons.

In stemming komt de motie-Markuszower/Wilders (36200-V, nr. 20).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Markuszower/De Roon (36200-V, nr. 21).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de SGP, BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Markuszower/De Roon (36200-V, nr. 22).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Markuszower/Wilders (36200-V, nr. 23).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de ChristenUnie, de SGP, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Brekelmans/Agnes Mulder (36200-V, nr. 25).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, Fractie Den Haan, de PvdA, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB en JA21 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Brekelmans (36200-V, nr. 26).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de fractie van BIJ1 ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Brekelmans/Agnes Mulder (36200-V, nr. 27).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (36200-V, nr. 28).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB en JA21 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (36200-V, nr. 29).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB en JA21 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (36200-V, nr. 30).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de PVV en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

De heer Jasper van Dijk, SP

De heer **Jasper van Dijk** (SP):

Dat is heel mooi, voorzitter. Mag ik dan binnen tien dagen een brief van de regering over de uitvoering van deze motie?

De voorzitter:

Dank u wel. We zullen dit doorgeleiden naar het kabinet.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (36200-V, nr. 31).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD en D66 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de tweemaal nader gewijzigde motie-Sjoerdsma/Van der Lee (36200-V, nr. 59, was nr. 32).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA en JA21 voor deze tweemaal nader gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Sjoerdsma/Van der Staaij (36200-V, nr. 33).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Piri c.s. (36200-V, nr. 34).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Agnes Mulder c.s. (36200-V, nr. 37).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Agnes Mulder c.s. (36200-V, nr. 38).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, het CDA en JA21 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Er ging wat mis, hè?

De heer **Dekker** (FVD):

Ja, voorzitter. Bij de motie op stuk nr. 35 willen wij geacht worden voor te hebben gestemd en bij de motie op stuk nr. 37 willen wij geacht worden om tegen te hebben gestemd.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 35 was ingetrokken.

De heer **Dekker** (FVD):

O. Wij zijn tegen de motie op stuk nr. 37 en willen geacht worden tegen te hebben gestemd.

De voorzitter:

Even kijken. Welke? Ja, de motie op stuk nr. 37. Daar was u tegen, hè? Ja. Het was een beetje een verschillend beeld,

laat ik het zo zeggen. We nemen dit op in de Handelingen, meneer Dekker.

In stemming komt de motie-Agnes Mulder c.s. (36200-V, nr. 39).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Lee c.s. (36200-V, nr. 40).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB en JA21 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Lee/Piri (36200-V, nr. 41).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan en D66 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dekker (36200-V, nr. 44).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dekker (36200-V, nr. 45).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dekker (36200-V, nr. 46).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Staaij/Sjoerdsma (36200-V, nr. 47).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Kuzu (36200-V, nr. 60, was nr. 48).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan en D66 voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Kuzu (36200-V, nr. 61, was nr. 49).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de VVD, het CDA en BBB voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Kuzu (36200-V, nr. 50).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Haga (36200-V, nr. 52).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Haga (36200-V, nr. 53).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, DENK, Fractie Den Haan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.